

156/1998 Sb.

ZÁKON

ze dne 12. června 1998

o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd (zákon o hnojivech)

Změna: 308/2000 Sb.

Změna: 147/2002 Sb.

Změna: 308/2000 Sb. (část)

Změna: 317/2004 Sb.

Změna: 553/2005 Sb.

Změna: 444/2005 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

§ 1

Předmět úpravy

(1) Tento zákon stanoví v souladu s právem Evropských společenství¹⁾ podmínky uvádění do oběhu, skladování a používání hnojiv, statkových hnojiv, pomocných půdních látek, pomocných rostlinných přípravků a substrátů, podmínky agrochemického zkoušení zemědělských půd, podmínky zjišťování půdních vlastností lesních pozemků a některé podmínky používání upravených kalů,^{1a)} jakož i působnost orgánů odborného dozoru nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem včetně oprávnění ukládat sankce. Tento zákon se vztahuje i na hnojiva, pomocné půdní látky, pomocné rostlinné přípravky a substráty, určené k použití jako suroviny k dalšímu zpracování.

(2) Tento zákon se nevztahuje na

a) hnojiva, pomocné půdní látky, pomocné rostlinné přípravky a substráty, které jsou určeny výhradně pro vývoz a jsou takto zřetelně označeny,

b) hnojiva, pomocné půdní látky, pomocné rostlinné přípravky a substráty poskytované v množství nezbytném pro účely výzkumu, vývoje a pokusnictví.

(3) Ustanovení tohoto zákona se použijí na statková hnojiva a na upravené kaly jen tehdy, je-li to v nich výslovně uvedeno a v rozsahu jimi stanoveném. Na hnojiva, pomocné půdní látky, pomocné rostlinné přípravky a substráty, které jsou určeny k použití jako suroviny k dalšímu zpracování, se použijí ustanovení § 7, 8, 12, 13, § 14 odst. 4 a 5, § 14a, § 14b odst. 2 písm. a) a b), § 14c a 15.

§ 2

Vymezení pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) hnojivem látka obsahující živiny pro výživu kulturních rostlin a lesních dřevin, pro udržení nebo zlepšení půdní úrodnosti a pro příznivé ovlivnění výnosu či kvality produkce,
- b) statkovým hnojivem hnůj, hnojůvka, močůvka, kejda, sláma, jakož i jiné zbytky rostlinného původu a další vedlejší produkty vzniklé chovem hospodářských zvířat, vznikající zejména v zemědělské prvovýrobě, nejsou-li dále upravovány,
- c) pomocnou půdní látkou látka bez účinného množství živin, která půdu biologicky, chemicky nebo fyzikálně ovlivňuje, zlepšuje její stav nebo zvyšuje účinnost hnojiv,
- d) pomocným rostlinným přípravkem látka bez účinného množství živin, která jinak příznivě ovlivňuje vývoj kulturních rostlin nebo kvalitu rostlinných produktů,
- e) substrátem látka sloužící k zakořeňování a pěstování rostlin; substrátem je zejména rašelina, zemina nebo jejich směsi,
- f) uváděním do oběhu nabízením hnojiv, statkových hnojiv, pomocných půdních látek, pomocných rostlinných přípravků a substrátů k prodeji nebo jinému způsobu převodu, jejich prodej nebo jiný způsob převodu a skladování za účelem prodeje nebo jiného způsobu převodu,
- g) půdní úrodností schopnost půdy umožňovat rostlinám růst, vývoj a dosažení žádoucího výnosu, kvality a nezávadnosti produkce,
- h) rizikovým prvkem nebo rizikovou látkou prvek nebo látka, jež mohou nepříznivě ovlivnit vlastnosti půdy nebo kvalitu produkce nebo potravní řetězec,
- i) typem hnojiva hnojivo se stanoveným obsahem živin a se shodnou formou a rozpustností živin,
- j) dodavatelem podnikatel, který spotřebiteli prodává hnojivo, pomocnou půdní látku, pomocný rostlinný přípravek nebo substrát, jakož i každý další podnikatel, který přímo nebo prostřednictvím jiných podnikatelů dodal prodávajícímu hnojivo, pomocnou půdní látku, pomocný rostlinný přípravek nebo substrát.

§ 3

Uvádění hnojiv do oběhu

- 1) Do oběhu se smějí uvádět pouze hnojiva, která
 - a) jsou registrována podle tohoto zákona; to neplatí, pokud jde o hnojivo splňující podmínky tohoto zákona, které odpovídá typu hnojiva uvedenému ve vyhlášce, o kterém vyhláška stanoví, že je hnojivem ES, a které je slovy "HNOJIVO ES" označeno,
 - b) neohrožují úrodnost půdy ani zdraví lidí nebo zvířat,
 - c) nepoškozují životní prostředí [odstavec 2 písm. c)],
 - d) splňují požadavky na jejich označování, balení a skladování, stanovené tímto zákonem,

e) nejsou znehodnocena.

(2) Do oběhu je nepřipustné uvést hnojivo nebo statkové hnojivo

a) neoznačené,

b) označené nepravdivými nebo klamavými údaji,³⁾

c) u něhož obsah rizikových prvků nebo rizikových látek je vyšší, než stanoví vyhláška.

Na statkové hnojivo se ustanovení písmene a) nevztahuje, pokud je dodáváno výrobcem přímo spotřebiteli a tento na označení netrvá.

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 platí pro pomocné půdní látky, pomocné rostlinné přípravky a substráty (dále jen "pomocné látky") obdobně.

(4) Od hodnot chemických a fyzikálních vlastností hnojiva uvedených v rozhodnutí o registraci hnojiva [§ 5 odst. 1 písm. c)] a v označení obsahu živin, jejich formy a rozpustnosti [§ 7 odst. 1 písm. c)] jsou přípustné odchylky v rozsahu stanoveném vyhláškou. Pro hodnoty údajů uvedené jako maximální, minimální nebo jako rozmezí hodnot nejsou odchylky povoleny. Rozsah odchylek je stanoven tak, aby zohlednil neovlivnitelné chyby vznikající při výrobě hnojiva, při odběru nebo chemickém rozboru kontrolního vzorku.

(5) Ministerstvo zemědělství (dále jen "ministerstvo") stanoví vyhláškou rizikové prvky a rizikové látky, jejich limitní hodnoty pro jednotlivé skupiny hnojiv, statková hnojiva a pomocné látky, jakož i přípustné odchylky.

§ 4

Registrace hnojiv

(1) O registraci hnojiva rozhoduje Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (dále jen "ústav") na základě žádosti výrobce^{1b)}, dovozce^{1b)} nebo dodavatele, kteří jsou oprávněni k podnikání podle zvláštních předpisů⁴⁾ a mají pobyt, jde-li o osobu fyzickou, nebo sídlo, jde-li o osobu právnickou, na území České republiky (dále jen "žadatel"), pokud mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, nestanoví jinak.

(2) Žádost o registraci hnojiva obsahuje

a) jméno, příjmení (dále jen "jméno") a pobyt žadatele, případně identifikační číslo, jde-li o fyzickou osobu, nebo obchodní jméno, sídlo, případně právní formu podnikání a identifikační číslo, jde-li o právnickou osobu,

b) údaje o výrobcí v rozsahu písmene a), je-li žadatelem dovozce nebo dodavatel,

c) název hnojiva, jeho druh, popřípadě i typ,

d) obsah jednotlivých součástí hnojiva, včetně obsahu rizikových prvků a rizikových látek; u živin též jejich formu a rozpustnost,

e) zrnitost a jemnost mletí hnojiva,

f) hmotnost hnojiva, popřípadě objem,

- g) rozsah a způsob použití hnojiva a podmínky jeho skladování,
- h) popis výrobního postupu včetně výčtu surovin použitých k výrobě hnojiva,
- i) potvrzení příslušné pověřené osoby o tom, že se nejedná o výbušninu podle zvláštního předpisu,⁵⁾ jde-li o hnojivo obsahující dusičnan amonný.

(3) Při podání žádosti musí žadatel uhradit správní poplatek podle zvláštního předpisu.⁶⁾ Žadatel je povinen poskytnout ústav potřebné vzorky hnojiva či umožnit jejich odběr a poskytnout další podklady a informace nezbytné pro registrační řízení.

(4) Splňuje-li hnojivo požadavky stanovené tímto zákonem a odpovídá-li typu uvedenému ve vyhlášce, ústav vydá rozhodnutí o registraci nejpozději do 60 dnů ode dne, kdy mu byla žádost doručena.

(5) Neodpovídá-li hnojivo typu uvedenému ve vyhlášce, provede ústav přezkoušení jeho vlastností biologickými zkouškami a testy (dále jen "přezkoušení"); o nezbytnosti přezkoušení hnojiva ústav žadatele uvědomí.⁷⁾

(6) Ústav rozhodne o žádosti nejpozději

- a) do 6 měsíců, pokud registrační řízení nevyžaduje provedení biologických zkoušek,
- b) do 18 měsíců, pokud je nezbytné provedení biologických zkoušek ve skleníku nebo v hale,
- c) do 36 měsíců, pokud je nezbytné provedení biologických zkoušek na poli, ode dne doručení žádosti.

(7) Ústav může uznat výsledek přezkoušení provedeného jinými odbornými pracovišti, včetně těch, která mají sídlo mimo území České republiky, a od vlastního přezkoušení upustit.

(8) Náklady za odborné úkony spojené s registračním řízením hradí žadatel.

(9) Ustanovení odstavců 1 až 8 platí pro pomocné látky obdobně s tím, že vždy se provádí přezkoušení jejich vlastností.

(10) Ministerstvo stanoví vyhláškou typy hnojiv (včetně hnojiv ES), závazné postupy pro odběr vzorků hnojiv, pomocných látek a statkových hnojiv a pro provádění chemických rozborů, biologických zkoušek a testů.

§ 5

Rozhodnutí o registraci

(1) Ústav vydá rozhodnutí o registraci hnojiva, jsou-li splněny požadavky tohoto zákona. Nejsou-li tyto požadavky splněny, a to ani ve lhůtě uvedené ve výzvě k doplnění žádosti, ústav žádost o registraci zamítne. Rozhodnutí o registraci obsahuje

- a) název hnojiva,

- b) číslo rozhodnutí o jeho registraci,
- c) hodnoty chemických a fyzikálních vlastností hnojiva,
- d) rozsah a způsob použití hnojiv,
- e) omezení při uvádění do oběhu a při používání, způsob balení a varovná označení, jsou-li nezbytná pro zajištění ochrany lidí, zvířat a životního prostředí,
- f) dobu platnosti rozhodnutí.

(2) Rozhodnutí o registraci hnojiva platí 5 let ode dne nabytí právní moci, není-li v rozhodnutí stanovena doba kratší; stanovení takové kratší doby v rozhodnutí o registraci musí být odůvodněno.

(3) Osoba, jíž bylo vydáno rozhodnutí o registraci hnojiva, může požádat ústav o prodloužení platnosti rozhodnutí. Žádost musí být doručena ústavu nejpozději 6 měsíců přede dnem, kdy má platnost rozhodnutí skončit. Platnost rozhodnutí o registraci hnojiva lze prodloužit nejvýše o 5 let, a to i opakovaně. Pro řízení o prodloužení platnosti rozhodnutí o registraci platí § 4 a ustanovení odstavců 1 a 2 obdobně.

(4) Ústav zruší rozhodnutím registraci hnojiva

a) na písemnou žádost výrobce^{1b}), dovozce^{1b}) nebo dodavatele,

b) zjistí-li při výkonu odborného dozoru porušení povinností stanovených v § 3.

(5) Jestliže uplynula doba platnosti rozhodnutí o registraci nebo došlo ke zrušení registrace na písemnou žádost podle odstavce 4 písm. a), může být hnojivo uváděno do oběhu pouze po dobu jeho použitelnosti. Dobu použitelnosti může ústav na žádost výrobce^{1b}) dovozce^{1b}) nebo dodavatele prodloužit.

(6) Jestliže ústav vydává rozhodnutí o zrušení registrace hnojiva podle odstavce 4 písm. b), zároveň může stanovit, že hnojivo musí být staženo z oběhu.

(7) Ustanovení odstavců 1 až 6 platí pro pomocné látky obdobně.

§ 6

Registr hnojiv a zveřejnění registrace

(1) Registrovaná hnojiva se zapisují do registru hnojiv (dále jen "registr"), který vede ústav.

(2) Do registru se zapisují údaje týkající se hnojiva podle § 4 odst. 2 s výjimkou údajů o výrobním postupu a použitých surovinách podle § 4 odst. 2 písm. h).

(3) Seznam registrovaných hnojiv s uvedením údajů podle § 4 odst. 2 písm. a) až c) u každého hnojiva zveřejňuje ústav, a to vždy k 1. lednu kalendářního roku ve Věstníku Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského

(4) Ustanovení odstavců 1 až 3 platí pro pomocné látky obdobně.

§ 7

Označování a balení hnojiv a pomocných látek

(1) Osoba, která uvádí hnojivo do oběhu, je povinna v jeho označení uvést

a) údaj o výrobc^{1b}) včetně zahraničního výrobce a o dodavateli, a to uvedením jména, popřípadě obchodního jména a místa podnikání, jde-li o fyzickou osobu, nebo obchodního jména a sídla, jde-li o právnickou osobu,

b) název hnojiva a číslo rozhodnutí o jeho registraci; odpovídá-li hnojivo typu uvedenému v prováděcím předpise, též typ hnojiva,

c) údaje uvedené v § 4 odst. 2 písm. d),

d) zrnitostní složení, stálost kapalin, mrazuvzdornost a specifické požadavky pro skladování a aplikaci,

e) varovná označení a informace pro manipulaci a pokyny k ochraně zdraví a bezpečnosti lidí a k ochraně životního prostředí a další údaje podle zvláštních předpisů,⁹)

f) rozsah a způsob použití,

g) hmotnost nebo objem dodávaného hnojiva,

h) dobu použitelnosti, datum výroby a číslo výrobní šarže.

(2) Není dovoleno uvádět údaje označující hnojivo výrazy jako "ekologické" nebo "biologické", a to ani použitím zkratk "eko" nebo "bio".

(3) Označení hnojiva musí být v českém jazyce a musí být trvale čitelné.

(4) U volně ložených hnojiv musí být stanovené označení uvedeno v dokladech k nim se vztahujících.

(5) Hnojiva mimo volně ložených se musí balit do obalů umožňujících jejich manipulaci a spolehlivé a bezpečné skladování. Obaly musí umožňovat další využití nebo zneškodnění.

(6) Ustanovení odstavců 1 až 5 platí pro pomocné látky obdobně. Na statková hnojiva se s výjimkou odstavce 1 písm. b) a h) tato ustanovení vztahují jen tehdy, pokud jsou jejich výrobcem dodávána jinému než spotřebiteli.

(7) Pro přepravu hnojiv a pomocných látek platí zvláštní předpisy.¹⁰⁾

(8) Hnojiva splňující podmínky tohoto zákona, která odpovídají typu uvedenému ve vyhlášce a o kterých vyhláška stanoví, že jsou hnojivy ES, se označují slovy "HNOJIVO ES".

(9) Ministerstvo stanoví podrobnosti o označování a balení hnojiv a pomocných látek vyhláškou.

§ 8

Skladování

(1) Fyzické osoby, které provozují zemědělskou nebo lesní výrobu a jsou zapsány do evidence podle zvláštního předpisu,¹¹⁾ nebo právnické osoby, které provozují zemědělskou nebo lesní výrobu podnikatelsky⁴⁾ (dále jen "podnikatel v zemědělství"), vlastníci lesních pozemků hospodařící na těchto pozemcích, výrobci,^{1b)} dovozci^{1b)} nebo dodavatelé, a kteří skladují hnojiva, jsou povinni

- a) hnojiva uskladnit odděleně a označit je trvale čitelným způsobem,
- b) zajistit, aby nedošlo ke smísení hnojiva s jinými látkami,
- c) průběžně vést dokladovou evidenci o příjmu, výdeji a množství skladovaných hnojiv.

(2) Ustanovení odstavce 1 platí pro pomocné látky obdobně.

(3) Podnikatelé v zemědělství hospodařící na zemědělské půdě jsou při skladování hnojiv ve zranitelných oblastech¹²⁾ povinni dodržovat ustanovení zvláštního právního předpisu.^{12a)}

(4) Statková hnojiva musí být skladována tak, aby nemohlo dojít ke znečištění vod. Ve zranitelných oblastech¹²⁾ musí být skladována v souladu se zvláštním právním předpisem.^{12a)} Do statkových hnojiv nesmějí být vnášeny rizikové prvky nebo rizikové látky, které by mohly narušit vývoj kulturních rostlin nebo ohrozit potravní řetězec.

(5) Ministerstvo stanoví podrobnosti o skladování hnojiv a statkových hnojiv vyhláškou.

§ 9

Používání hnojiv, statkových hnojiv, pomocných látek a upravených kalů

(1) Podnikatelé v zemědělství a vlastníci lesních pozemků hospodařící na těchto pozemcích jsou povinni používat hnojiva, statková hnojiva a pomocné látky způsobem stanoveným tímto zákonem. Upravené kaly mohou podnikatelé v zemědělství hospodařící na zemědělské půdě používat jen v souladu s tímto zákonem a zvláštními právními předpisy.^{12b)} Statkovými hnojivy a upravenými kaly nesmějí být při jejich používání vnášeny do půdy rizikové prvky nebo rizikové látky, které by mohly narušit vývoj kulturních rostlin nebo ohrozit potravní řetězec.

(2) Hnojiva, statková hnojiva a pomocné látky nesmějí být používány na zemědělské půdě a lesních pozemcích, pokud

- a) způsob jejich použití neumožňuje rovnoměrné pokrytí pozemku,
- b) jejich použití může vést ke vzniku škody na zemědělské půdě, lesním pozemku nebo na pozemcích sousedících s tímto pozemkem, popřípadě i v jeho širším okolí,
- c) půda, na kterou mají být aplikovány, je přesycená vodou, pokrytá vrstvou sněhu vyšší než 5 cm nebo promrzlá do hloubky větší než 8 cm.

(3) Ustanovení odstavce 2 platí pro používání upravených kalů na zemědělské půdě obdobně.

(4) Podnikatelé v zemědělství hospodařící na zemědělské půdě ve zranitelných oblastech¹²⁾ jsou povinni používat hnojiva a statková hnojiva v souladu se zvláštním právním předpisem.^{12a)}

(5) Podnikatelé v zemědělství a vlastníci lesních pozemků hospodařící na těchto pozemcích jsou povinni soustavně a řádně vést evidenci o hnojivech, statkových hnojivech a o pomocných látkách použitých na zemědělské půdě a lesních pozemcích. Podnikatelé v zemědělství hospodařící na zemědělské půdě jsou povinni vést evidenci též o upravených kalcích použitých na zemědělské půdě.

(6) Evidence podle odstavce 5 se vede o množství, druhu a době použití hnojiv, statkových hnojiv, pomocných látek a upravených kalů podle jednotlivých pozemků, plodin a let a uchovává se nejméně 7 let. Na požádání orgánu odborného dozoru jsou podnikatelé v zemědělství a vlastníci lesních pozemků hospodařící na těchto pozemcích povinni evidenci předložit a umožnit ověření v ní uvedených údajů.

(7) Ministerstvo stanoví vyhláškou způsob používání hnojiv, statkových hnojiv a pomocných látek na zemědělské půdě a lesních pozemcích, způsob vedení evidence o použití hnojiv, statkových hnojiv, pomocných látek a upravených kalů.

§ 10

Agrochemické zkoušení zemědělských půd

(1) Agrochemické zkoušení zemědělských půd je pravidelné zjišťování vybraných parametrů půdní úrodnosti v důsledku používání hnojiv, statkových hnojiv a pomocných látek s cílem usměrňovat jejich používání; provádí se v šestiletých intervalech a zahrnuje odběr vzorků půd, jejich chemický rozbor a vyhodnocení výsledků těchto rozborů. V případech, kdy hrozí nebezpečí poškození půdní úrodnosti, zahrnuje rovněž mikrobiologické a fyzikální rozbor. Ministerstvo v dohodě s Ministerstvem zdravotnictví stanoví vyhláškou z důvodu ochrany před vstupem nežádoucích látek do potravního řetězce rizikové prvky, rizikové látky a mikrobiologické a fyzikální parametry, sledované ústavem při agrochemickém zkoušení zemědělských půd, rozsah a způsob jejich sledování.

(2) Ústav provádí odběry vzorků půd a jejich chemické, mikrobiologické a fyzikální rozborů pro účely agrochemického zkoušení zemědělských půd. Ústav může k provádění odběru vzorků půd a jejich chemických rozborů udělit oprávnění osobám, které o to požádají. Žádost o udělení oprávnění obsahuje

a) jméno a příjmení, popřípadě obchodní firmu, místo výkonu činnosti, pobyt a identifikační číslo, jde-li o osobu fyzickou, nebo název, popřípadě obchodní firmu, sídlo a identifikační číslo, jde-li o osobu právnickou,

b) údaje o technickém vybavení,

c) údaje o vzdělání odborných pracovníků,

d) rozsah činností, pro které má být oprávnění uděleno.

(3) Ústav vydá oprávnění podle odstavce 2, jestliže

a) technické vybavení odpovídá předpokládanému druhu a rozsahu činnosti, o niž se žádá,

b) laboratorní zkoušky budou provádět osoby nejméně s úplným středním odborným vzděláním zemědělského, chemického nebo biologického zaměření,

c) výsledky ověřovacích laboratorních zkoušek zajišťovaných ústavem byly shledány v rozmezí tolerancí stanovených technickými normami.

(4) Na vydání oprávnění se nevztahuje správní řád.¹³ Ústav může pověření odejmout, jestliže se změnilly podmínky, za nichž bylo uděleno, a dále poruší-li oprávněná osoba ustanovení tohoto zákona nebo prováděcího předpisu nebo podmínky, za nichž pověření bylo uděleno. Za účelem průběžného přezkoumávání těchto skutečností je osoba oprávněná k provádění chemických rozborů vzorků půd povinna účastnit se mezilaboratorních porovnávacích zkoušek organizovaných ústavem.^{13a}

(5) Vlastník zemědělské půdy i podnikatel v zemědělství je povinen strpět úkony související s prováděním agrochemického zkoušení zemědělských půd.

(6) Oprávněná osoba zajistí odborný odběr půdních vzorků způsobem stanoveným vyhláškou, provede chemický rozbor půdních vzorků a předá výsledky těchto rozborů ústavu v uspořádání a termínu stanoveném prováděcím předpisem.

(7) Vyhodnocení agrochemického zkoušení zemědělských půd provádí ústav a jeho výsledky předává ministerstvu a Ministerstvu životního prostředí. Na žádost vlastníka zemědělské půdy nebo podnikatele v zemědělství hospodářického na zemědělské půdě předává ústav výsledky týkající se jím obhospodařované půdy též tomuto vlastníku zemědělské půdy nebo podnikateli v zemědělství; předání výsledků podléhá správnímu poplatku podle zvláštního předpisu.⁶

(8) Ministerstvo stanoví vyhláškou postupy pro odběr vzorků, pro provádění chemických, mikrobiologických a fyzikálních rozborů zemědělských půd a pro vyhodnocení výsledků těchto rozborů.

§ 11

Zjišťování půdních vlastností lesních pozemků

(1) Zjišťování půdních vlastností lesních pozemků¹⁴ prováděné za účelem přípravy návrhů na ozdravná opatření a úpravu vodního režimu v lesích zahrnuje odběr vzorků, jejich chemické rozborů a vyhodnocování výsledků těchto rozborů.

(2) Územní rozsah zjišťování půdních vlastností lesních pozemků včetně hustoty odběrových ploch stanoví ministerstvo v oblastech

a) kde byly na lesních porostech zjištěny příznaky poruch růstu, vývoje nebo zdravotního stavu lesů,

b) zatížených znečištěným ovzduším,

c) s porosty určenými pro produkci semene.

(3) Vlastník lesních pozemků, jejich nájemce nebo podnájemce je povinen strpět úkony související se zjišťováním půdních vlastností lesních pozemků.

(4) Odběrem vzorků pro účely zjišťování půdních vlastností pověří ministerstvo právnickou nebo fyzickou osobu. Žádost o vydání pověření obsahuje údaje uvedené v § 10 odst. 2 písm. a) až d). Chemické rozborů vzorků a vyhodnocování výsledků těchto chemických rozborů provádí ústav. Vyhodnocení výsledků chemických rozborů předává ústav

ministerstvu; údaje o obsahu rizikových prvků a rizikových látek předává též Ministerstvu životního prostředí. Na žádost vlastníka lesních pozemků, jejich nájemce nebo podnájemce ústav předá výsledky chemických rozborů týkající se lesních pozemků v jeho vlastnictví, nájmu nebo podnájmu; předání výsledků podléhá správnímu poplatku podle zvláštního právního předpisu.⁶⁾

(5) Ministerstvo stanoví vyhláškou postupy pro odběr vzorků a pro provádění chemických rozborů ke zjišťování půdních vlastností lesních pozemků.

§ 12

Odborný dozor

(1) Odborný dozor při přezkoušení hnojiv, při uvádění hnojiv a statkových hnojiv do oběhu, při jejich skladování a používání, jakož i při používání upravených kalů vykonává ústav. Výkon odborného dozoru se řídí zvláštním předpisem,¹⁵⁾ pokud tento zákon nestanoví jinak.

(2) Ústav dozírá, zda podmínky stanovené tímto zákonem a prováděcími předpisy dodržují

a) výrobci,^{1b)} dovozci^{1b)} a dodavatelé, kteří hnojiva a statková hnojiva skladují nebo uvádějí do oběhu,

b) podnikatelé v zemědělství a vlastníci lesních pozemků hospodařící na těchto pozemcích, kteří hnojiva a statková hnojiva skladují nebo používají,

c) podnikatelé v zemědělství hospodařící na zemědělské půdě, kteří používají upravené kaly.

(3) Zaměstnanci pracující v ústavu, kteří jsou pověřeni výkonem odborného dozoru, jsou oprávněni vstupovat po ohlášení do podniků, jejich organizačních složek a provozoven,¹⁶⁾ zařízení, prostor a na pozemky, kde se hnojiva a statková hnojiva produkují, skladují, uvádějí do oběhu nebo používají, a na pozemky, kde se používají upravené kaly. Do objektů důležitých pro obranu státu mohou vstupovat za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem.^{16a)} Jsou oprávněni vyžadovat od osob uvedených v odstavci 2 potřebné doklady, informace a nezbytnou součinnost k nerušenému a rychlému výkonu dozoru, jakož i k odběru kontrolních vzorků.

(4) Ustanovení odstavců 1 až 3 platí pro pomocné látky obdobně.

(5) Ústav rovněž dozírá, zda podnikatelé v zemědělství hospodařící na zemědělské půdě ve zranitelných oblastech¹²⁾ dodržují podmínky pro skladování a používání hnojiv a statkových hnojiv stanovené zvláštním právním předpisem;^{12a)} ustanovení odstavce 1 věty druhé a odstavce 3 platí obdobně.

(6) Ústav rovněž dozírá, zda osoby uvedené v odstavci 2 dodržují povinnosti stanovené právním předpisem Evropských společenství s bezprostředními účinky.

§ 13

Zvláštní opatření

(1) Ústav uloží výrobcům, dovozcům, dodavatelům, podnikatelům v

zemědělství nebo vlastníkům lesních pozemků hospodařícím na těchto pozemcích, kteří produkují, uvádějí do oběhu, skladují nebo používají hnojiva a statková hnojiva, nebo podnikatelům v zemědělství hospodařícím na zemědělské půdě, kteří používají upravené kaly, zvláštní opatření, zejména je oprávněn

a) zakázat použití hnojiva, statkového hnojiva nebo upraveného kalu, pokud nevyhovuje podmínkám stanoveným tímto zákonem,

b) nařídit odstranění zjištěných závad při skladování hnojiva nebo statkového hnojiva.

(2) Ústav současně stanoví lhůtu k odstranění závad nebo dobu trvání zvláštních opatření.

(3) Zvláštní opatření lze uložit i vedle pokut ukládaných podle § 14.

(4) Ustanovení odstavců 1 až 3 platí pro pomocné látky obdobně.

Přestupky a jiné správní delikty

§ 14

nadpis vypuštěn

(1) Vlastník zemědělské půdy se dopustí přestupku tím, že nestrpí odběry půdních vzorků pro agrochemické zkoušení zemědělských půd podle § 10 odst. 5.

(2) Vlastník lesních pozemků, jejich nájemce nebo podnájemce se přestupku dopustí tím, že nestrpí úkony související se zjišťováním půdních vlastností lesních pozemků podle § 11 odst. 3.

(3) Vlastník lesních pozemků hospodařící na těchto pozemcích se přestupku dopustí tím, že

a) nevede soustavně a řádně evidenci o hnojivech, statkových hnojivech a pomocných látkách použitých na zemědělské půdě nebo lesních pozemcích podle § 9 odst. 5 věty první a § 9 odst. 6,

b) poruší ustanovení o skladování hnojiv, statkových hnojiv a pomocných látek podle § 8 nebo ustanovení o jejich používání podle § 9 odst. 1 a 2.

(4) Vlastník lesních pozemků se přestupku dopustí tím, že ve lhůtě určené podle § 13 nesplní zvláštní opatření uložené ústavem k odstranění zjištěných nedostatků.

(5) Za přestupek podle odstavců 1, 2 a odst. 3 písm. a) lze uložit pokutu do výše 50 000 Kč, za přestupek podle odstavce 3 písm. b) lze uložit pokutu do výše 100 000 Kč a za přestupek podle odstavce 4 lze uložit pokutu do výše 500 000 Kč.

§ 14a

Pokutu za jiný správní delikt ve výši podle § 14 odst. 5 lze uložit

a) právnické osobě, dopustí-li se některého z protiprávních jednání uvedených v § 14 odst. 1 až 4,

b) podnikateli v zemědělství, dopustí-li se některého z protiprávních

jednání uvedených v § 14 odst. 1, 3 a 4,

c) výrobci^{1b}), dovozci^{1b}) nebo dodavateli, dopustí-li se protiprávního jednání uvedeného v § 14 odst. 4.

§ 14b

(1) Podnikateli v zemědělství hospodařícímu na zemědělské půdě lze uložit pokutu za jiný správní delikt do výše

a) 50 000 Kč, jestliže nevede soustavně a řádně evidenci o upravených kalech použitých na zemědělské půdě podle § 9 odst. 5 a 6,

b) 100 000 Kč, jestliže poruší ustanovení o používání upravených kalů na zemědělské půdě podle § 9 odst. 1, 2 a 3,

c) 500 000 Kč, jestliže nesplní jinou povinnost stanovenou právním předpisem Evropských společenství s bezprostředními účinky.

(2) Výrobci^{1b}), dovozci^{1b}) nebo dodavateli lze uložit pokutu za jiný správní delikt do výše

a) 100 000 Kč, jestliže neskladuje hnojiva a pomocné látky způsobem podle § 8,

b) 500 000 Kč, jestliže nedodrží podmínky označování a balení hnojiva nebo další povinnosti stanovené v § 7,

c) 5 000 000 Kč, jestliže do oběhu uvedl hnojivo nebo pomocnou látku, které nebyly registrovány, jak stanoví § 3 odst. 1 písm. a) a § 3 odst. 3.

§ 14c

(1) Na přestupky a jejich projednávání podle § 14 se vztahuje zvláštní právní předpis.¹⁷⁾

(2) Při určení výměry pokuty právnické osobě nebo fyzické osobě, která je podnikatelem, se přihlídně k závažnosti protiprávního jednání, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž bylo spácháno.

(3) Protiprávní jednání právnické osoby nebo fyzické osoby, která je podnikatelem, se projedná podle správního řádu.

(4) Protiprávní jednání právnické osoby nebo fyzické osoby, která je podnikatelem, nelze projednat, uplynuly-li od jeho spáchání 3 roky.

(5) Přestupky a jiné správní delikty v prvním stupni projednává a uložené pokuty vybírá ústav.

(6) Příjem z pokut je příjmem státního rozpočtu České republiky. Pokuty vymáhá celní úřad podle zvláštních právních předpisů.^{18a)}

§ 15

Vztah ke správnímu řádu

(1) Není-li v tomto zákoně stanoveno jinak, vztahuje se na rozhodování podle tohoto zákona správní řád.¹³⁾

(2) O odvolání proti rozhodnutí ústavu rozhoduje ministerstvo.

(3) Odvolání proti rozhodnutí ústavu při výkonu odborného dozoru podle § 5 odst. 4 a podle § 13 nemá odkladný účinek.

§ 16

Zmocnění

Ministerstvo stanoví vyhláškou k provedení § 3 odst. 5, § 4 odst. 10, § 7 odst. 9, § 8 odst. 5, § 9 odst. 7, § 10 odst. 1 a 8 a § 11 odst. 5

- a) rizikové prvky a rizikové látky, jejich limitní hodnoty pro jednotlivé skupiny hnojiv, statková hnojiva a pomocné látky, jakož i přípustné odchylky,
- b) typy hnojiv (včetně hnojiv ES), závazné postupy pro odběr vzorků hnojiv, pomocných látek a statkových hnojiv a pro provádění chemických rozborů, biologických zkoušek a testů, jakož i podrobnosti označování a balení hnojiv a pomocných látek,
- c) podrobnosti skladování hnojiv a statkových hnojiv, způsobu používání hnojiv, statkových hnojiv a pomocných látek na zemědělské půdě a lesních pozemcích, způsobu vedení evidence o použití hnojiv, statkových hnojiv, pomocných látek a upravených kalů,
- d) rizikové prvky, rizikové látky a mikrobiologické a fyzikální parametry sledované ústavem při agrochemickém zkoušení zemědělských půd, rozsah a způsob jejich sledování, postupy pro odběr vzorků, pro provádění chemických, mikrobiologických a fyzikálních rozborů zemědělských půd a pro vyhodnocení výsledků těchto rozborů,
- e) postupy pro odběr vzorků a provádění chemických rozborů ke zjišťování půdních vlastností lesních pozemků.

§ 17

Přechodná ustanovení

- (1) Hnojiva a pomocné látky schválené podle dosavadních předpisů lze uvádět do oběhu nejdéle do 2 let od nabytí účinnosti tohoto zákona.
- (2) Agrochemické zkoušení zemědělských půd se do 31. prosince 1998 provádí podle dosavadních předpisů.¹⁹⁾
- (3) Na hnojiva, statková hnojiva a pomocné látky, agrochemické zkoušení zemědělských půd a zjišťování půdních vlastností lesních pozemků se nevztahuje zvláštní zákon upravující technické požadavky na výroby.²⁰⁾

§ 18

Zrušovací ustanovení

Zákon č. 61/1964 Sb., o rozvoji rostlinné výroby, ve znění zákona č. 146/1971 Sb., zákona č. 132/1989 Sb., zákona č. 115/1995 Sb., zákona č. 91/1996 Sb., zákona č. 93/1996 Sb., zákona č. 97/1996 Sb. a zákona č. 147/1996 Sb., se zrušuje.

§ 19

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. září 1998.

Zeman v. r.

Havel v. r.

Tošovský v. r.

Vybraná ustanovení novel

Čl.II zákona č. 317/2004 Sb.

Přechodné ustanovení

Řízení o správních deliktech, která ústav zahájil přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

1) Nařízení (ES) č. 2003/2003 Evropského Parlamentu a Rady z 13. října 2003 o hnojivech.

Směrnice Rady 86/278/EHS ze dne 12. června 1986 o ochraně životního prostředí a zejména půdy při používání splaškových kalů v zemědělství.

Směrnice Rady 91/692/EHS ze dne 23. prosince 1991, kterou se normalizují a racionalizují zprávy o provádění některých směrnic týkajících se životního prostředí.

Směrnice Rady 91/676/EHS ze dne 12. prosince 1991 o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů.

1a) § 32 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých souvisejících zákonů.

1b) § 2 odst. 1 písm. c) až e) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů.

1b) § 2 odst. 1 písm. c) a d) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů.

3) § 46 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

§ 8 zákona č. 634/1992 Sb.

4) § 2 zákona č. 513/1991 Sb.

5) § 21 zákona č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů.

6) Zákon č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

7) § 49 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).

9) Například zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů, § 9 a násl. zákona č. 634/1992 Sb., zákon č. 157/1998 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

- 10) Např. vyhláška č. 132/1964 Sb., o železničním přepravním řádu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 64/1987 Sb., o Evropské dohodě o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR).
- 11) § 12a až 12e zákona č. 105/1990 Sb., o soukromém podnikání občanů, ve znění zákona č. 219/1991 Sb.
- 12) § 33 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon).
- 12a) Nařízení vlády č. 103/2003 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a o používání a skladování hnojiv a statkových hnojiv, střídání plodin a provádění protierozních opatření v těchto oblastech.
- 12b) § 33 odst. 1 a 3 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů. Vyhláška č. 382/2001 Sb., o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě.
- 13) Zákon č. 71/1967 Sb.
- 13a) § 3 odst. 1 písm. c) zákona č. 147/2002 Sb., o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském).
- 14) § 3 odst. 1 písm. a) zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon).
- 15) Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění zákona č. 166/1993 Sb.
- 16) § 7 odst. 3 zákona č. 513/1991 Sb. § 17 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění zákona č. 237/1995 Sb., zákona č. 286/1995 Sb. a zákona č. 356/1999 Sb.
- 16a) Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky, ve znění zákona č. 320/2002 Sb.
- 17) Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.
- 18a) Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.
- 19) Vyhláška č. 119/1981 Sb., o agrochemickém zkoušení půd.
- 20) Zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů.